

Schriftelijke vragen: Stop de levende kerststal op de Kerstmarkt
Indiener: Pieter Groenewege, Partij voor de Dieren

Datum: 10 mei 2022

Aan het college van burgemeester en wethouders,

De grootste Kerstmarkt van Nederland is een echt Dordtse traditie. In 2020, 2021 en 2022 is de Kerstmarkt vanwege de coronabeperkingen afgelast¹. In eerdere jaren stond op de Kerstmarkt een levende kerststal: een fantasierijke interpretatie van de stal in het Kerstverhaal, inclusief levende dieren. Hiervoor werden levende alpaca's, koeien, ezels, geiten en andere dieren gebruikt van het bedrijf Bert's Animal Verhuur.

Overeenkomstig art. 40 van het Reglement van orde stelt het raadslid Pieter Groenewege, Partij voor de Dieren, de volgende vragen:

1. Is het juist dat Dordrecht Marketing de Kerstmarkt in opdracht van de gemeente organiseert? Zo ja, aan welke kaders moet Dordrecht Marketing voldoen?
2. Welk subsidiebedrag ontvangt Dordrecht Marketing jaarlijks van de gemeente Dordrecht voor de organisatie van de Kerstmarkt? Welk deel hiervan wordt besteed aan de levende kerststal?

Juridische strijd

Er is al enige jaren een juridische strijd gaande tussen de gemeente West Maas en Waal en Bert's Animal Verhuur, omdat de verhuuractiviteiten van die laatste in strijd zijn met het bestemmingsplan. De hoeveelheid dieren veroorzaakt veel stank- en geluidsoverlast voor de omgeving. Op 6 november 2019 heeft het college van burgemeester en wethouders van de gemeente West Maas en Waal Bert's Animal Verhuur onder bestuursdwang gelast de verhuuractiviteiten op uiterlijk 18 december 2019 te beëindigen. De voorzieningenrechter heeft dit besluit bestendigd².

3. Is het college bekend met de juridische procedures³ waarin Bert's Animal Verhuur verwickeld is?

De kerstmarkt Dordrecht vond in 2019 op 13 december plaats. Op dat moment was Bert's Animal Verhuur al gelast zijn dierenverhuuractiviteiten te beëindigen⁴. Toch heeft de

¹

<https://www.ad.nl/dordrecht/grootste-kerstmarkt-van-nederland-gaat-ook-dit-jaar-niet-door-situatie-blijft-on-zeker-door-corona~a4667982/>

² <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBGEL:2019:5937>

³ <https://www.animalstoday.nl/karens-blog-einde-berts-animal-verhuur/>

⁴

<https://www.gelderlander.nl/west-maas-en-waal/berts-animal-verhuur-haalt-bakzeil-eigenaar-moet-direct-s-toppen-met-verhuren-van-dieren~a2c93705/>

organisator, Dordrecht Marketing, in opdracht van de gemeente het bedrijf ingehuurd om levende dieren tentoon te stellen.

4. Waarom heeft Dordrecht Marketing in 2019 Bert's Animal Verhuur ingeschakeld voor het invullen van de levende kerststal op de Kerstmarkt, terwijl bekend was dat deze verhuuractiviteiten niet rechtmatig waren?
5. Vindt het college het wenselijk dat Dordrecht Marketing een bedrijf inhuurt waarvan de bedrijfsvoering niet rechtmatig is?

Reportage BOOS

Bert's Animal Verhuur is in de afgelopen jaren regelmatig in opspraak geraakt omdat dieren er slecht behandeld worden. Het televisieprogramma BOOS heeft eerder dit jaar een aflevering gewijd aan de misstanden bij het bedrijf⁵. De genoemde misstanden zijn - onder andere - dieren huisvesten in vrachtwagens, dieren bedorven voedsel en onvoldoende drinkwater geven, het slaan van dieren tot bloedens toe, dieren met spuitverf een andere kleur geven, dieren drogeren voor een filmshoot, etc.

6. Is het college bekend met de aflevering van het televisieprogramma BOOS over Bert's Animal Verhuur?
7. Hoe duidt het college deze reportage?

Kamervragen over dierenwelzijn

In antwoord op Kamervragen over het dierenwelzijn bij Bert's Animal Verhuur, geeft de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit het volgende aan⁶:

“De NVWA heeft de afgelopen vijf jaar zeer regelmatig zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk handhavend opgetreden tegen dit bedrijf. [...] De NVWA heeft sinds 1 januari 2017 tot heden 39 meldingen ontvangen. Na beoordeling van deze signalen heeft de NVWA in 2017 driemaal handhavend opgetreden na constatering van dierenwelzijnsovertredingen. In 2018 gebeurde dit twee keer, en in 2019 ook twee keer. In 2020 is eenmaal handhavend opgetreden. In alle gevallen ging het om overtreedingen met betrekking tot dierenwelzijn. Uiteindelijk heeft dit in 2021 geleid tot het onder verscherpt toezicht plaatsen van dit bedrijf. Daarnaast heeft ook de politie de afgelopen jaren enkele meldingen en aangiftes met betrekking tot Bert Animals Verhuur ontvangen.”

8. Hoe beoordeelt het college de dierenwelzijnssituatie bij Bert's Animal Verhuur?
9. Deelt het college de mening van de Partij voor de Dieren dat het onwenselijk is om nog in zee te gaan met Bert's Animal Verhuur?

⁵ <https://www.youtube.com/watch?v=HbIMsGmubzw>

⁶ <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/kamervragen/detail?id=2022Z04084&did=2022D15301>

In december 2019, nadat de NVWA al meerdere malen had opgetreden tegen dierenwelzijnsovertredingen bij Bert's Animal Verhuur, zei een woordvoerder van Dordrecht Marketing tegen het AD⁷:

“Het bedrijf houdt zich in Dordrecht aan alle landelijke en lokale wet- en regelgeving. Er is ons niets bekend van overtredingen op het gebied van dierenwelzijn elders.”

10. Deelt het college de opvatting van Dordrecht Marketing dat Bert's Animal Verhuur zich in december 2019 aan alle landelijke en lokale wet- en regelgeving hield?
11. Vindt het college dat Dordrecht Marketing zich voldoende verdiept in de bedrijven die ze inhuurt? Zo nee, welke gevolgen verbindt het college aan dit oordeel?

Kerststallen

Wethouder Laurens Ivens van de gemeente Amsterdam schreef in oktober 2017 aan de Amsterdamse gemeenteraad dat “dieren in kerststallen vaak last hebben van stress omdat ze langdurig, zonder veel bewegingsvrijheid, op plekken staan waar veel meer mensen komen dan de dieren gewend zijn”⁸.

12. Hoe beoordeelt het college het welzijn van dieren in levende kerststallen? Deelt het college het oordeel van wethouder Laurens Ivens van de gemeente Amsterdam?

Woordvoerder Niels Dorland van de Dierenbescherming zegt over het transport van dieren van en naar levende kerststallen: “Dieren schieten in de stress als ze vervoerd worden. Ze moeten dan van de stal naar zo'n kerstmarkt en weer terug, dat is erg stressvol”⁹.

13. Hoe beoordeelt het college het welzijn van dieren tijdens het transport van en naar levende kerststallen? Deelt het college het oordeel van woordvoerder Niels Dorland van de Dierenbescherming?
14. Is het college bereid ten behoeve van het dierenwelzijn de levende kerststal op de Dordtse kerstmarkt af te schaffen?

Gebruik van dieren voor vermaak door de gemeente

Een aantal gemeenten, zoals Den Haag en Utrecht, hanteert een ontmoedigingsbeleid voor vermaak met dieren. Daarnaast kunnen gemeenten ervoor kiezen om bij evenementen die de gemeente zelf organiseert, geen dieren in te zetten voor vermaak. Dit doet bijvoorbeeld de gemeente Utrecht, waar de levende kerststal op verzoek van de gemeente in de ban is gedaan¹⁰.

⁷ <https://www.ad.nl/dordrecht/dordrecht-past-levende-kerststal-aan-na-kritiek~aa177998/>

⁸ <https://www.parool.nl/nieuws/eo-schrapt-levende-kerststal-op-verzoek-van-amsterdam~b6264cc2/>

⁹ <https://www.animalstoday.nl/gestreste-dieren-levende-kerststal/>

¹⁰ <https://www.ad.nl/utrecht/levende-kerststal-in-de-ban-in-utrecht~ad5e05f5/>

15. Deelt het college de mening van de Partij voor de Dieren dat het fokken met, huisvesten van en vervoeren van dieren om ze te gebruiken voor vermaak ten koste gaat van hun integriteit en welzijn?
16. Is het college bereid om bij evenementen die de gemeente zelf organiseert of die in opdracht van de gemeente worden georganiseerd geen dieren meer te gebruiken voor vermaak?

Oproep aan verhuurders van dieren

De gemeente Amsterdam heeft niet alleen een vergunningplicht voor evenementen met dieren ingevoerd (zie onze schriftelijke vragen 'Kooien met dieren op Bijenmarkt'), maar heeft ook "verhuurders van dieren in het land schriftelijk gevraagd hun diensten niet langer in de stad aan te bieden"¹¹.

17. Is het college bereid verhuurders van dieren in het land schriftelijk te vragen hun diensten niet langer in Dordrecht aan te bieden?

Met vriendelijke groet,

Pieter Groenewege
Partij voor de Dieren

¹¹ <https://www.parool.nl/nieuws/eo-schrapt-levende-kerststal-op-verzoek-van-amsterdam~b6264cc2/>